

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2018 m. lapkričio 15 d.

ES draudimo priežiūra įgauna aiškesnę formą, tačiau išlieka svarbių iššūkių, teigia auditoriai

Remiantis nauja Europos Audito Rūmų ataskaita, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA) svariai prisidėjo prie bendros priežiūros kultūros ir finansinio stabilumo draudimo sektoriuje. Tačiau vis dar yra nemažai reikšmingų iššūkių, kuriuos turi išspręsti pati institucija, nacionalinės priežiūros institucijos ir teisės aktų leidėjai, teigia auditoriai. Keletas jų tai patikimesnė tarpvalstybinio draudimo verslo priežiūra, draudimo bendrovių naudojamų vidaus modelių priežiūra ir pačios EIOPA bendrasis valdymas.

EIOPA buvo įsteigta 2011 m., kai po 2007–2008 m. krizės buvo vykdoma finansų rinkos priežiūros reforma. Jos pagrindinės užduotys yra užtikrinti aukštos kokybės, veiksmingą ir nuoseklią pensijų ir draudimo sektoriaus priežiūrą visoje ES. Ji vykdoma kartu su nacionalinėmis priežiūros institucijomis (kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis) siekiant užtikrinti vienodą draudėjų ir mokesčių mokėtojų apsaugos lygį. Europos Komisija, Europos Parlamentas ir Taryba šiuo metu atlieka jos, kaip ir kitų Europos priežiūros institucijų (EPI), visapusišką institucinės struktūros ir įgaliojimų peržiūrą.

Auditoriai įvertino EIOPA veiksmus, skirtus nacionalinių draudimo priežiūros sistemų konvergencijai Europos Sąjungoje 2015–2017 m. užtikrinti, jai skirtų išteklių pakankamumą ir jos bendrąjį valdymą. Jie taip pat išnagrinėjo 2016 m. visos Europos draudimo testavimą nepalankiomis sąlygomis, atsižvelgiant į jo svarbą nustatant galimus pavojus finansiniam stabilumui draudimo sektoriuje.

„Europos priežiūros institucijos yra svarbiausias elementas, padedantis užkirsti kelią bet kokiems finansų rinkų sutrikimams, kurie gali neigiamai paveikti realiąją ekonomiką ir vartotojų gerovę, – pasakė už ataskaitą atsakingas Europos Audito Rūmų narys Rimantas Šadžius. – Todėl labai svarbu, kad šiuo metu atliekant teisės aktų peržiūrą būtų atsižvelgta į mūsų EIOPA tyrimo metu gautą patirtį, ypač į jos išteklių pakankamumo klausimą ir jos bendrąjį valdymą, o taip pat jos bendradarbiavimą su nacionalinėmis institucijomis, siekiant užtikrinti tinkamą tarpvalstybinio verslo priežiūrą“.

Auditoriai nustatė, kad EIOPA veiksmai, skirti nacionalinių institucijų vykdomos priežiūros nuoseklumui užtikrinti, buvo paremti patikima analize. EIOPA nustatė reikšmingų trūkumų, susijusių su priežiūros praktikos kokybe ir veiksmingumu skirtingose valstybėse narėse. Tačiau institucija, vykdydama savo rekomendacijų tolesnės priežiūros veiksmus, nebuvo sisteminga.

Prižiūrėdama tarpvalstybinį draudimo verslą EIOPA susiduria su sisteminio pobūdžio trūkumais, nurodo auditoriai. Dabartiniai teisės aktai ir praktika neužtikrina to paties priežiūros, skaidrumo ir

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visa ataskaita pateikta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams su visuomene

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

apsaugos lygio visiems ES vartotojams. Taip pat auditoriai pažymi, kad yra reikšmingų skirtumų, kaip griežtai nacionalinės institucijos prižiūri draudimo bendrovių rizikų apskaičiavimui naudojamus vidaus modelius. EIOPA atsižvelgė į šiuos probleminius klausimus, tačiau daugeliu atvejų ribota prieiga prie informacijos gerokai apsunkino jos pastangas pagerinti nuoseklumą.

2016 m. visos Europos Sąjungos mastu atliktas testavimas nepalankiomis sąlygomis buvo gerai organizuotas, teigia auditoriai. Jo duomenų patvirtinimo ir subendrinimo procesas buvo tinkamas ir tikslus. Scenarijuose buvo veiksmingai atsižvelgta į pagrindines sektoriuje nustatytas rizikas. Tačiau auditoriai nustatė su scenarijų kalibravimu ir pagrindimu susijusių trūkumų. Be to, EIOPA pateiktos rekomendacijos po testavimo nepalankiomis sąlygomis buvo pernelyg bendro pobūdžio.

Galiausiai, ataskaitoje atkreipiamas dėmesys į su EIOPA bendruoju valdymu ir ištekliais susijusias problemas. Jos veiksmai dideliu mastu remiasi nacionalinių institucijų vykdoma draudimo priežiūra valstybėse narėse, kurios ne visada suteikia pakankamos paramos. Be to, nacionalinės institucijos turi sprendžiamąją galią pagrindiniame EIOPA valdymo organe, o tai gali pakenkti EIOPA nepriklausomumui atliekant jų darbo veiksmingumo peržiūrą. Svarbu pažymėti ir tai, kad atsižvelgiant į EIOPA užduočių sudėtingumą, galima manyti, kad priežiūros darbuotojų skaičius yra per mažas.

Siekiant pagerinti EIOPA veiksmingumą, kartu pasinaudojant šiuo metu vykdoma EPI peržiūra, auditoriai rekomenduoja EIOPA:

- tikslingiau taikyti savo priežiūros priemones ir vykdyti tolesnio jų prižiūrėjimo veiksmus;
- bendradarbiaujant su Europos Komisija ir bendrai veikiančiomis teisėkūros institucijomis, šalinti su tarpvalstybinių bendrovių priežiūra susijusius sisteminius trūkumus ir mažinti prieigos prie informacijos apie vidaus modelių priežiūrą apribojimus;
- pagerinti testavimo nepalankiomis sąlygomis scenarijų koncepciją, padidinti jų metodikos skaidrumą, skelbti tikslingesnes rekomendacijas ir skatinti atskirų rezultatų skelbimą;
- padidinti priežiūros sričiai priskirtų darbuotojų skaičių.

Pastabos leidėjams

Europos finansų priežiūros institucijų sistemą sudaro trys Europos priežiūros institucijos: Europos bankininkystės institucija (EBI), Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA) ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA), taip pat Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV). Šių institucijų įkūrimo pagrindas buvo siekis užtikrinti glaudesnį nacionalinių priežiūros institucijų (taip pat vadinamų kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis) bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija tarp jų, sprendžiant tarpvalstybines problemas sudaryti sąlygas taikyti ES sprendimus bei skatinti nuoseklų taisyklių taikymą ir aiškinimą.

EIOPA veikia kaip nepriklausoma Europos Komisijos, Parlamento ir Tarybos patariamoji institucija. Jos atsakomybės sritys Europos draudimo rinkoje priskiriamos keturioms plačioms kategorijoms: reglamentavimui, priežiūrai ir priežiūros konvergencijai, finansiniam stabilumui ir vartotojų apsaugai.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams. Didžioji dauguma mūsų ataskaitose pateikiamų rekomendacijų yra praktiškai įgyvendinamos. Šis aukštas įgyvendinimo lygis atspindi mūsų darbo naudą ES piliečiams.

Specialioji ataskaita Nr. 29/2018 „EIOPA svariai prisidėjo prie draudimo sektoriaus priežiūros ir stabilumo, bet išlieka reikšmingų iššūkių“ paskelbta Europos Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu) 23 ES kalbomis.